

PROCES-VERBAL NR.4
al Ședinței
Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord
(CRD Nord)

17.08.2012

Sala de ședințe

ora 10.00

Î.S. "Registru"

Prezidează: Ion BODRUG, director ADR Nord

Total membri ai CRD Nord: 48 persoane

Absenți: 22 persoane

În total prezenți 26 persoane

Invitați: **Valerian BÎNZARU**, Director Direcție Generală Dezvoltare Regională MDRC,
Stela COROBCEANU, Expert GIZ

Reprezentanți mass-media: BTV Bălți
TVPrim Glodeni

1. Prezentarea agendei și obiectivele ședinței CRD Nord.

S-a dat citirii ordinea de zi a ședinței.

S-a propus spre vot ordinea de zi:

S-a votat:

PRO-26 CONTRA-0 ABȚINUT-0

2. Cuvînt de salut

DI Valerian BÎNZARU, Director Direcția Generală Dezvoltare Regională MDRC, a salutat membrii CRD Nord și a transmis salutări din partea conducerii MDRC și a mulțumit pentru participare. A menționat că, pentru etapa II în ADR Nord au fost selectate 25 proiecte în sumă de 458 mln. lei, în cadrul evaluării de către Comisia de evaluare constituită conform Ordinului Directorului Agenției de Dezvoltare Nord au fost selectate și evaluate 20 proiecte eligibile pentru a fi propuse în etapa a III-a, în cadrul comisiei interministeriale vor fi evaluate și cele mai reușite vor fi înaintate la Guvern, după care cele mai bune vor fi propuse în documentul unic de proiecte. DI Bînzaru a susținut proiectele înaintate, dat fiind faptul că sînt din domenii diferite, mult mai reușite decît cele precedente, a menționat că, aceasta demonstrează faptul că, APL-urile de nivelul I și II au căpătat o experiență și o prevedere mai serioasă față de proiectele date. DI Bînzaru a menționat că, costul proiectelor este destul de mare și se apreciază la o sumă de 1 mlrd 764 mln. FNDR pe un termen mediu are planificat o sumă de cca 558 mln pentru 2013-2015, care din acestea pot fi scăzute 120 mln pentru proiectele din anii 2010-2012, adică proiectele care au început derularea în 2012. A mai adăugat că, va fi o abordare mai selectivă pentru fiecare proiect. Directorul DGDR a mulțumit pentru atenție și a propus să abordeze obiectivele ședinței conform agendei menționate.

DI Ion BODRUG, directorul ADR Nord, a salutat prezența membrilor CRD Nord și a trecut la subiectele conform Agendei .

3. Analiza Raportului de activitate al ADR pentru I semestru al anului 2012.

DI Ion BODRUG, director ADR Nord, a menționat că, pentru activitate Agenției pe I semestru 2012 s-a axat pe cele 5 obiective, și anume:

- Actualizarea documentelor de politici regionale de dezvoltare: SDR Nord și POR Nord;
- Monitorizarea implementării politicilor de dezvoltare regional;
- Implementarea proiectelor regionale;
- Dezvoltarea capacităților actorilor regionali în elaborarea strategiilor/ planurilor și proiectelor regionale;
- Promovarea potențialului socio-economic al RDN.

Totodată, a menționat ca activități sînt gestionarea și implementarea proiectelor inițiate în 2011 și aprobate în 2012 din surse externe, conform planului de finanțare anual și în raport cu 100% anual, la ADR Nord sînt 34 % de valorificare, dar 68 % este valorificarea proiectelor conform planului de finanțare pe perioada raportată, adică este o mică reținere în valorificarea proiectelor aprobate spre finanțare pentru 2012, aceasta fiind unica neexecutare a bugetului din mai multe considerente, și anume lucrări adăugătoare la obiecte, anulări de licitații sau COP-uri unde nu s-au prezentat mai mulți operatori economici, sau proiectele tehnice au fost pregătite nu atît de bine etc., însă au fost întreprinse măsurile convenite, și la moment sunt multe cereri de finanțare depuse, care trebuie să fie acceptate de Ministerul Finanțelor.

Ca rezultat scontat, sunt:

- 11 planuri de implementare a proiectelor actualizate;
- 100 de vizite de monitorizate în teren;
- 11 planuri de finanțare actualizate;
- 20 caiete de sarcini a proiectelor elaborate;
- 20 rapoarte privind executarea rapoartelor de procedurilor de achiziții;
- 3 proiecte implementate din surse externe de finanțare.

Ce ține de Dezvoltarea capacităților actorilor regionali, Directorul a menționat că, dezvoltarea instituțională a Agenției constituie 70% , adică a fost supraîmplinit planul care a fost preconizat, ceea ce arată că Agenția are un rezultat destul de fructuos, ca rezultat sunt 13 specialiști instruiți în activități, 17 seminare de instruire organizate și 42 de persoane instruite în cadrul Agenției; același rezultat procentual îl are informare și instruirea membrilor CRD Nord invitați la diferite seminare și traininguri. La rîndul său, au fost efectuate 4 vizite de studiu peste hotare, ceea ce facilitează schimbul de experiență pentru membrii CRD Nord și ADR Nord la 100%.

Totodată, Directorul a amintit despre Formul economic interregional, membrii au vizitat Aeroportul de la Mărculești, care poate să primească și avioane internaționale. La rîndul său, a vorbit despre un Ghid investițional elaborat care va fi repartizat la investitorii cu care este în afacere și delegații ce vizitează Regiunea Nord. Din domeniul transparență și comunicare, Directorul a menționat că, toate activitățile sînt pe site, la televiziune, la radiouri, sunt diferite interviuri care duc la informarea publicului despre activitățile agenției. Totodată, au fost și activități și cu Ziua Europei, Ziua ușilor deschise în cadrul Agenției.

Ion Bodrug a menționat că există o conlucrare strînsă cu actorii regionali și partenerii de dezvoltare, în special cu USB "Alec Russo,,

În concluzie, **Ion BODRUG** a declarat „*Semestrul 1 din 2012 a fost o perioadă fructuoasă pentru activitatea ADR Nord. Gradul de implementare a activităților planificate este practic peste 100%, întrucît am îndeplinit și activități neplanificate. Gradul de valorificare a surselor financiare alocate pentru proiectele aflate în implementare constituie aproximativ 68%, conform Planului de finanțare aprobat la începutul anului*”.

Potrivit directorului, colaborarea ADR Nord cu partenerii internaționali de dezvoltare „*este una foarte fructuoasă*”. „*Dacă în 2010 am avut susținere serioasă de la Departamentul de Dezvoltare Internațională (DFID) a Guvernului britanic, acum partenerul nostru principal de*

dezvoltare este Agenția de Dezvoltare Internațională a Germaniei (GIZ)", a menționat directorul ADR Nord.

4. Audierea raportului privind implementarea proiectelor de dezvoltare regională cu finanțare din FNDR și GIZ, pe perioada ianuarie-iulie 2012.

Directorul ADR Nord a făcut o prezentare a proiectelor finisate finanțate din FNDR, acestea sînt:

- ✓ Alimentarea or. Fălești cu apă din râul Prut;
- ✓ Conectarea ZEL Bălți la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces;
- ✓ Poligonul pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități);
- ✓ Renovarea drumului regional internațional M 14 prin or. Edineț;

Iar cele finanțate din sursele GIZ :

- Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, com. Costești, r-l Rîșcani;
- Iluminarea stradală eficientă în comuna Tătărauca Veche.

La rîndul său, ADR Nord a beneficiat de al II-lea proiect din sursele Ambasadei Cehă – broșura "Analiza-Cost-Beneficiu", care va fi benefică atît pentru toți primarii din regiune, cît și pentru întreaga țară.

Valerian BÎNZARU, Director Direcția Generală Dezvoltare Regională MDRC, a menționat că, în această perioadă s-a făcut mult în cadrul Agenției, sunt inițiative sănătoase, și aici este o dinamică în creștere față de cele toate 3 regiuni, această situație arată și cifrele, și anume din 167 mln. lei implementate pentru proiectele din întreaga țară, doar 7 mln. lei au fost valorificate la 1 august curent, practic 100 mln. lei au rămas în sold, nevalorificate. ADR Nord din 55 mln. lei prevăzute au valorificat 21 mln. lei, Agenția de Dezvoltare Regională Centru din 70 mln. lei, au valorificat doar 5 mln lei, iar Agenția de Dezvoltare Regională Sud din 42 mln cu valorificat -12 mln. lei. *„Într-adevăr, în Regiunea de Dezvoltare Nord este o dinamică în creștere față de celelalte regiuni de dezvoltare din țară. Cu toate acestea, în ansamblu, nu sîntem satisfăcuți de ceea ce ține de implementarea proiectelor în primele 7 luni ale anului curent"*, a spus directorul DGDR.

Nicolae MORARU, directorul SRL „Roșiori-Lux” din Chișcăreni, a intervenit cu întrebarea ca proiectele să nu fie axate pe principii politice, să fie reperate unele drumuri din or. Briceni. Totodată, a adăugat ca să fie posibilitatea să fie implementate doar 2-3 proiecte mai bune și reușite.

DI Bînzaru a informat că, nici un proiect nu are interes politic, și că, propunerea domnului Moraru, referitor la repararea drumului din or. Briceni va fi luat în vizor, iar ce ține de numărul

de implementare a proiectelor se va respecta numărul ales de consilieri, deoarece sînt niște proiecte reușite și bune.

La rîndul său, **Silvia ȚURCANU**, primar de Chișcăreni a intervenit cu rugămintea ca de la drumul ce leagă traseul central s. Biliceni și or. Sîngerei spre s. Chișcăreni să fie reparat, deoarece este într-o stare foarte rea, Doamna Țurcanu a menționat că, se trage mai mult atenție la drumurile internaționale, pe cînd cele ce leagă două localități de tip rural nu prea se trage atenție.

Valerian Bînzaru a menționat că și aceasta întrebare va fi pusă în discuție.

S-a propus spre vot acceptarea a 20 proiecte sa fie înaintate pe următorii 3 ani

S-a votat:

PRO-26 CONTRA-0 ABȚINUT-0

5. Audierea Raportului de evaluare al Cererilor de finanțare a proiectelor depuse în cadrul Apelului de propuneri de proiect II și stabilirea listei proiectelor POR 2012-2015

Constantin BÂNDIU, Șef secție management proiect, a menționat că, la etapa I s-a organizat la data de 6 iunie curent o sesiune, unde au fost informați și s-au oferit consultare la 38 de specialiști din APL; totodată s-au recepționat 55 de note conceptuale și pentru etapa a II-a au fost admise 36 Note. Pîna la 19 iulie 2012 au fost recepționate 25 cereri de finanțare, iar 3 cereri au fost actualizate din DUP.

Șeful secției a menționat că, la 10 august a avut loc evaluarea tehnică și financiară e cererilor de finanțare:

- ✚ 28 de cereri de finanțare au fost evaluate de comisie;
- ✚ 22 cereri au trecut criteriile eliminatorii;
- ✚ 20 cereri de finanțare (18 cereri de finanțare depuse la APP I și II cereri de finanțare actualizate din DUP 2010-2012).

În fine, a prezentat rezultatele evaluării proiectelor Prioritatea I și II (se anexează).

S-a propus la vot Decizia nr. 4 din 17 august (anexată la procesul-verbal)

S-a votat:

PRO-26 CONTRA-0 ABȚINUT-0

6. Prezentarea proiectului Strategiei de Dezvoltare Regională Nord revizuit și conceptul POR Nord 2013-2015

Inga COJOCARU, șef secție planificare strategică și programare, a prezentat proiectul SDR Nord actualizat. Procesul actualizării este următorul:

- * Studiul politicilor sectoriale naționale
- * Stabilirea metodologiei de actualizare a SDR Nord
- * Vizita experților letoni la ADR Nord
- * Analiza diagnostică a SDR Nord
- * Colectare datelor necesare pentru actualizarea SDR Nord în domeniile prioritare a SDR și eficiență energetică
- * Vizita de studiu în Letonia a specialiștilor ADR Nord
- * Armonizarea SDR Nord conform cadrului legal de elaborare a politicilor de dezvoltarea (HG nr. 33/2010)
- * Actualizarea datelor statistice din capitolul SDR Nord

Obiectivul general al SDR-ului este *Dezvoltarea echilibrată a Regiunii de Dezvoltare Nord prin diversificarea activităților economice cu un capital uman competitiv pe piața muncii, prin deschiderea spre inovațiile tehnologice prietenoase mediului înconjurător.*

Totodată, dna Cojocaru a menționat că, SDR Nord se axează pe 3 priorități de activitate pentru implementarea obiectivelor strategice, și anume:

- Reabilitarea infrastructurii fizice
- Diversificarea economiei și susținerea dezvoltării sectorului privat
- Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice.

Ce ține de POR Nord, Inga COJOCARU, a anunțat că, acesta este în proces de elaborare conform unui grafic:

- ✓ Definitivarea structurii POR Nord 2013-2015
- ✓ Stabilirea metodei și planului de elaborare a POR Nord 2013-2015
- ✓ Elaborarea fișelor proiectelor aprobate de CRD Nord în cadrul APP II
- ✓ Stabilirea obiectivelor programelor POR
- ✓ Stabilirea indicatorilor regionali de produs și rezultat
- ✓ Stabilirea activităților de implementare POR Nord 2013-2015
- ✓ Consultarea proiectului POR 2013-20150
- ✓ Aprobarea POR 2013-2015 la ședința CRD

Dna Cojocaru a menționat că, 90 % din SDR Nord este deja actualizată, a rămas doar formarea acesteia.

Ion BODRUG a venit cu rugăminți către APL-uri să fie mai receptivi la scrisorile ADR Nord și anume să completeze ”Chestionarele pentru colectarea datelor în domeniul eficienței energetice a clădirilor publice și a unor date de bază în domeniile de aprovizionare cu apă și canalizare, dezvoltarea mediului de afaceri și a turismului” și să le remită în termen cât mai restîinși la ADR Nord . La fel, s-a arătat nemulțumit de faptul că APL-urile nu au fost receptiv la rugămintea

ADR Nord de a remite cîte o persoană pentru studii de masterat în domeniul dezvoltării regionale, unde studiile vor avea loc la USB "Aleco Russo".

Alexandru Cheptănar, vicepreședintele raionului Rîșcani a intervenit cu întrebare de ce pentru implementarea proiectelor nu sunt luate surse financiare și din alte fonduri, ca Fondul Ecologic, Rutier etc.

Directorul DGDR a menționat că, această întrebare s-a pus în discuție, dar fiecare fond se bazează pe legislația în vigoare, doar totuși se lucrează asupra acestei întrebări.

Domnul **Ion BODRUG** a oferit cuvîntul dnei **Stela COROBCEANU**, expert GIZ, care s-a axat pe proiectul "Modernizarea serviciilor locale în Republica Moldova", a menționat că, este necesar elaborarea unei programări a fiecărui sector în parte. Ce ține de finanțarea acestuia, a anunțat că vor fi două tranșe:

I tranșă: finanțarea SIDA și GIZ a proiectelor ce ține din sectorul apă și canalizare, eficiență energetică, deșeuri.

II tranșă: finanțate din UE a reparațiilor drumurilor.

În încheiere dl **Ion BODRUG** a mulțumit tuturor pentru participare.

/ Președintele CRD Nord

Secretarul CRD Nord

Ion PAREA

Ion BODRUG